МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ,01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail:callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Верховна Рада України

Копія: Кабінет Міністрів України

У зв'язку з листом Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Верховної Ради України від 17.03.2021 № 04-19/05-2021/95293, та резолюцією Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 18.03.2021 № 11479/1/1-21 щодо комітетських слухань на тему «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» повідомляємо, що участь у зазначених комітетських слуханнях візьме виконуючий обов'язки директора Координаційного центру з надання правової допомоги Баранов Олександр Олександрович із виступом на тему «Доступ до безоплатної правової допомоги осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі».

Також у додатку надсилаємо текст виступу та відповідні інформаційно-довідкові матеріали.

Додатки: згадане на 6 арк.

Заступник Міністра - Уповноважений
у справах Європейського суду з прав людини **Іван ЛІЩИНА**

Притула М.І 096-802-11-50

Додаток до листа № 1

Інформаційно-довідкові матеріали щодо забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, до комітетських слухань на тему «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», що відбудуться 08 квітня 2021 року

Як визначено статтею 4 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (далі – Закон), при реалізації права на безоплатну правову допомогу не допускається застосування привілеїв чи обмежень до осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Відповідно до статті 5 Закону одним із принципів, на яких ґрунтується державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги в Україні, є доступність такої допомоги для всіх категорій осіб, що мають право на її отримання.

Право на безоплатну первинну правову допомогу, що включає такі види правових послуг, як надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань; складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації, згідно з Конституцією України та Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України (у тому числі, жінки, які належать до вразливих категорій).

Як свідчить аналіз статистичних даних, починаючи з 01 липня 2015 року по 28 лютого 2021 року місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – місцеві центри) було зареєстровано **2 806 579** звернень клієнтів. З них по **2 487 310** зверненням працівниками місцевих центрів було надано консультації та роз'яснення з правових питань, а також допомогу у складанні заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); стосовно **319 728** звернень було прийнято рішення про призначення адвоката або фахівця центру для здійснення представництва їхніх інтересів у суді.

При цьому **60,8** % від загальної кількості клієнтів місцевих центрів становили жінки.

Також статтею 14 Закону визначено перелік осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу.

Так, починаючи з 2018 року, після внесення відповідних змін до Закону, до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу віднесено осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статті.

Вказана категорія осіб має право на отримання таких видів правових послуг як представництво інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру (пункт 13 частини першої статті 14 Закону).

Загалом згідно статистичних даних, з 07 січня 2018 року по 28 лютого 2021 року місцевими центрами було прийнято **2 398** рішень про надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

Зокрема, у 2019 році прийнято **790** рішень (у 758 випадках безоплатну вторинну правову допомогу надано жінкам, 32 – чоловікам), у 2020 році – **1 177** рішень (у 1 123 випадках зазначену допомогу надано жінкам, у 54 випадках – чоловікам), протягом січня-лютого поточного року – **190** рішень (у 182 випадках допомогу надано жінкам, у 8 випадках – чоловікам).

Крім того, у період з 01 червня 2020 року по 28 лютого 2021 року до контактного центру системи надання безоплатної правової допомоги надійшло **752** телефонних звернення з питань протидії та запобіганню домашнього насильству, з них **90%** звернень зафіксовано від жінок.

Також, було налагоджено співпрацю з гарячою лінією 1547 з попередження домашнього насильства (далі – Гаряча лінія 1547). Так, у період з 11 лютого 2020 року по 28 лютого 2021 року фахівцями контактного центру було перенаправлено понад **470** осіб для отримання кваліфікованої психологічної чи інших видів допомоги.

Крім цього, у зазначений період операторами контактного центру було прийнято та опрацьовано понад **120** телефонних звернень від осіб, перенаправлених з Гарячої лінії 1547.

На сьогодні отримати безоплатну правову допомогу соціально вразливі категорії осіб, в тому числі особи, які постраждали домашнього насильства або насильства за ознакою статі, можуть, звернувшись до одного з місцевих центрів, які утворені та функціонують по всій території України; зателефонувавши на Єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги 0 800-213-103; шляхом подання звернення на електронну пошту одного із місцевих центрів або у мессенджері Фейсбук-сторінки; у приватному чаті системи надання безоплатної правової допомоги у Телеграм/Вайбер; а також через мобільний за стосунок «Безоплатна правова допомога».

Впродовж 2020 року через вказані ресурси надійшло близько **6 800** звернень про надання правової інформації, консультацій та роз'яснень з правових питань.

Також, з метою розширення доступу до безоплатної правової допомоги для соціально вразливих категорій осіб, які проживають або перебувають у віддалених населених пунктах, місцевими центрами, починаючи з жовтня 2015 року, здійснюється систематична робота щодо утворення та розвитку мережі консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, які утворені та функціонують, зокрема, на базі органів місцевого самоврядування; на територіях контрольно-пропускних пунктів в'їзду-виїзду, що розташовані у Донецькій області; територіальних центрів соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг), центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, у тому числі для осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі тощо.

Слід наголосити, що протягом останніх кількох років одним із пріоритетних напрямів роботи системи безоплатної правової допомоги у сфері проведення правопросвітницької діяльності було визначено тему щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Так, з метою підвищення правової обізнаності осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, щодо їхніх прав та механізмів їх захисту працівниками центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги організовуються та проводяться різного роду правопросвітницькі заходи у форматах офлайн (семінари, тренінги, круглі столи, відкриті уроки, вуличні акції тощо) та онлайн (вебінари, презентації, флешмоби, подкасти, відео-ролики, прямі ефіри у соціальних мережах, відеоконсультації тощо), з актуальних для цих громадян тем.

Окрім цього, системою надання безоплатної правової допомоги на постійній основі здійснюється інформування зазначеної категорії осіб про їх права, а також наводяться конкретні успішні приклади надання безоплатної правової допомоги таким особам, які розміщуються на офіційному сайті системи.

Також значна увага приділяється підвищенню кваліфікації працівників системи надання безоплатної правової допомоги та адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, у сфері захисту осіб, які постраждали від різних форм насильства та дискримінації.

Так, зокрема, впродовж 2018-2020 років для надавачів безоплатної правової допомоги за участі та підтримки партнерів було проведено **100** навчальних заходів, участь в яких взяли **2 000** учасників та учасниць; а також розроблено курси дистанційного навчання, які розміщені у вільному доступі на офіційному веб-сайті системи.

Крім того, у січні цього року за підтримки спільного проекту Ради Європи та Європейського Союзу «Посилення доступу до правосуддя через несудові механізми правового захисту для жертв дискримінації, злочинів на грунті ненависті та мови ворожнечі у країнах Східного партнерства» розпочато проведення тренінгу для тренерів на тему «Запобігання дискримінації та протидія злочинам на ґрунті ненависті», який триватиме до червня 2021 року.

Метою проведення зазначеного навчального курсу є підготовка команди тренерів з числа юристів центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокатів, які співпрацюють з системою надання безоплатної правової допомоги, які матимуть навички розробки та проведення навчальних програм з тем запобігання та протидії дискримінації та злочинам на ґрунті ненависті та зможуть надавати такі освітні послуги на запит та потреби системи надання безоплатної правової допомоги.

Разом з цим, Координаційним центром з надання правової допомоги здійснюється робота стосовно удосконалення системи збору даних в частині фіксування випадків дискримінації у справах, з якими особи звертаються до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Додаток до листа № 2

Тези виступу в.о. директора Координаційного центру з надання правової допомоги Баранова О.О. на тему «Доступ до безоплатної правової допомоги осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі»

Система надання безоплатної правової допомоги працює в Україні вже 8 років.

Так, з 1 січня 2013 року безоплатна вторинна правова допомога надається у кримінальному процесі затриманим особам, а також особам, які є підозрюваними/обвинуваченими у кримінальних провадженнях.

З 1 липня 2015 року доступ до безоплатної вторинної правової допомоги у цивільному та адміністративному процесах отримали соціально незахищені категорії громадян – малозабезпечені, люди з інвалідністю, учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи, діти та інші.

На сьогодні створена розгалужена мережа центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, яка налічує понад 500 точок доступу та охоплює всю територію України.

Щодня ми маємо понад 1,1 тисяч випадків надання безоплатної правової допомоги. Загалом юристи та адвокати, які співпрацюють з системою, надали понад 3 млн 233,1 тисяч послуг своїм клієнтам.

Для людей, які живуть у віддалених населених пунктах, працюють понад 2,5 тисяч дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, а також здійснюються виїзди мобільних консультаційних пунктів, у тому числі й для надання адресної правової допомоги.

Крім того, починаючи з 2018 року, після внесення відповідних змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», право на безоплатну вторинну правову допомогу отримали особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статті.

Так, за період з 07 січня 2018 року по 28 лютого 2021 року місцевими центрами було прийнято **2 398** рішень про надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі (у 2018 році – 241 рішення; у 2019 році – 790 рішень, у 2020 році – 1 177 рішень, протягом січня-лютого поточного року – 190 рішень).

У 2020 році юристами місцевих центрів та адвокатами було складено та подано до суду **319** заяв про видачу обмежувального припису, з них – **74 %** випадків такі заяви судами було задоволено.

Також, протягом минулого року системою безоплатної правової допомоги забезпечено представництво інтересів близько **90** постраждалих осіб у кримінальних та адміністративних провадженнях, за результатами розгляду яких судами були винесені рішення про визнання кривдників винними у вчиненні відповідних злочинів та правопорушень та притягнено до відповідальності.

Разом з тим, варто зазначити, що на сьогодні залишається низка проблемних питань, серед яких, зокрема:

низька обізнаність населення про проблему домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

невелика кількість звернень постраждалих за отриманням безоплатної правової допомоги з метою захисту своїх прав;

недостатня обізнаність суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, про права постраждалих осіб, зокрема право на безоплатну правову допомогу, та інформування таких осіб про порядок отримання такої допомоги.

Протягом останніх кількох років одним із пріоритетних напрямів роботи системи надання безоплатної правової допомоги у сфері проведення правопросвітницької діяльності було визначено саме тему запобігання та протидії домашньому насильству.

Проведення правопросвітницької діяльності цій сфері буде здійснюватися й надалі.

Так, з метою підвищення правової обізнаності населення щодо захисту своїх прав, а також спроможності системи надання безоплатної правової допомоги у поточному та наступному роках нами заплановано:

проведення інформаційної кампанії, зокрема різного роду тематичних правопросвітницьких тижнів, інформаційно-просвітницьких заходів серед населення; розміщення зовнішньої реклами, виготовлення та розповсюдження інформаційних матеріалів з питань домашнього насильства та надання безоплатної правової допомоги постраждалим;

підготовка та публікація онлайн-збірки, що міститиме успішні приклади надання безоплатної правової допомоги постраждалим від домашнього насильства;

Також ми активно розбудовуємо мережу волонтерів та параюристів з сімейних питань, протидії домашнього насильства та насильства за ознакою статі, які також здійснюють інформування постраждалих про їх права та механізми їх захисту.

У зв'язку із запровадженням карантинних обмежень та переходом на дистанційну форму роботи фахівці системи безоплатної правової допомоги освоїли нові сервіси онлайн-комунікації з клієнтами. Для надання правової допомоги використовуються всі доступні способи — телефонний зв'язок, веб-сайт та сторінки у соцмережах, месенджери.

Так, з квітня 2020 року ми розпочали онлайн-консультування через месенджер Телеграм-чату «Правова допомога протидії насильству», де, зокрема, особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, та свідки можуть отримати онлайн правову консультацію щодо захисту своїх прав.

Крім того, з метою спрощення доступу людей до правосуддя у липні ми презентували мобільний застосунок «Безоплатна правова допомога», за допомогою якого можна надіслати запит на отримання адресної правової допомоги, знайти за допомогою геолокації найближчий центр або бюро правової допомоги, автоматично зателефонувати до контактного центру системи надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103, замовити письмову юридичну консультацію, отримати контакти інших надавачів правової допомоги за

регіонами, а також отримати інформацію про всі гарячі лінії центральних органів виконавчої влади тощо.

Посилення спроможності самої системи надання безоплатної правової допомоги постійно перебуває у фокусі уваги та працівники центрів та адвокати, які співпрацюють з системою, системно проходять відповідні навчання з цього питання.

Крім того, у січні цього року за підтримки спільного проекту Ради Європи та Європейського Союзу «Посилення доступу до правосуддя через несудові механізми правового захисту для жертв дискримінації, злочинів на грунті ненависті та мови ворожнечі у країнах Східного партнерства» розпочато проведення тренінгу для тренерів на тему «Запобігання дискримінації та протидія злочинам на ґрунті ненависті». В перспективі це надасть можливість організувати та провести підготовленими тренерами навчання для усіх юристів центрів та адвокатів.

Також Координаційним центром з надання правової допомоги здійснюється робота стосовно удосконалення системи збору даних в частині фіксування випадків дискримінації у справах, з якими особи звертаються до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Комітетські слухання на тему: «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок»

Дата: 08.04. 2021
Час заходу: 9:30 – 13:00
Час виступу: 10.50-12.30

Тема виступу:

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ТА НАСИЛЬСТВА ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ, ЯК ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИХ АСПЕКТІВ ВИКОНАННЯ КОНВЕНЦІЇ CEDAW.

У 2020 році напрямок запобігання та протидії домашньому насильству став одним із пріоритетних у діяльності МВС та Нацполіції. Ця тема набула особливої актуальності під час локдауну, спричиненого пандемією COVID-19, коли люди опинились замкнутими у своїх домівках.

Не зважаючи на «нові» умови життя та нові виклики, ми направили свої зусилля та зробили наступне:

1) змінено парадигму реагування на випадки домашнього насильства – розширено повноваження підрозділів патрульної поліції щодо винесення термінових заборонних приписів;

2) оновлено існуючі навчальні програми, доповнено компонентом протидії домашньому насильству та створено начальний відео курс для поліцейських;

3) посилено інформаційні кампанії:

- розроблено та поширено план безпеки в умовах карантину для осіб, які опинилися у ситуації домашнього насильства,
- запущено чат-бот МВС #ДійПротиНасильства,
- створено навчальний серіал «Онлайн інструменти протидії домашньому насильству» для платформи Дія. Цифрова освіта,
- всесвітня акції «16 днів проти насильства» – проведено виставку «Річ у тім», форум, видано перший науково-практичний коментар ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Все це зумовило зростання кількості звернень до НПУ відносно домашнього насильства:

Упродовж 2020 року надійшло на 47% заяв та повідомлень про домашнє насильство більше, ніж протягом 2019 року (208 784 та 141 814 відповідно).

Також у 2020 році на 22 % зросла кількість протоколів, складених за ст. 173-2 КУпАП (2019 рік – 109 345, 2020 рік – 133 690), збільшилась у 3 рази кількість винесених термінових заборонних приписи (2019 рік – 16 503, 2020 рік – 42 179) та на 16% поставлених на облік кривдників (2019 рік – 70 697, 2020 рік – 81 968).

Поряд з тим, слід підкреслити, що діти, які опинилися у ситуації домашнього насильства – потребують особливої уваги та захисту.

Так, протягом 2020 року надійшло 3 433 заяв та повідомлень про домашнє насильство від хлопчиків та дівчат, що на 82,5 % більше, ніж у 2019 році (1 881 заяв та повідомлень).

Пріоритетними напрямками, у сфері протидії домашньому насильству, у 2021 році визначено:

- удосконалення нормативно-правового регулювання (внесення змін до КУпАП, ККУ, законопроєкт стосовно встановлення відповідальності за переслідування (сталкінг));
- напрацювання ефективних механізмів реагування, політик та практик, в тому числі, щодо роботи з дітьми (створення інструкції з реагування поліцейським на випадки домашнього насильства, плану заходів МВС із запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі);
- проведення інформаційних кампаній з урахуванням цифрової складової – створення окремого функціонального додатку, інформаційного ресурсу (окремий розділ на сайті МВС, онлайн карта поліцейських сервісів);
- фокусування на сільській місцевості в питаннях надання поліцейських послуг у випадку домашнього насильства та проведення інформаційних кампаній;
- посилення роботи з громадським сектором у рамках community policing;
- міжвідомча та міжнародна взаємодія.

МВС України

Прокуратура України
ОФІС ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА
вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011 факс: 280-26-03

02.04.2021 № 09/4-58 вих-21
На № 04-19/05-2021/95324 від 17.03.2021

Верховна Рада України
Голові Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва
Мережку О.О.

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Олександре Олександровичу!

Ваш лист щодо участі у комітетських слуханнях на тему: «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» розглянуто.

За результатами розгляду повідомляємо, що участь у зазначеному заході від Офісу Генерального прокурора візьмуть:

- начальник Департаменту захисту інтересів дітей та протидії насильству Усенко Юлія Анатоліївна (моб. тел. 0674835767, u.usenko@ukr.net);
- заступник начальника Департаменту нагляду за додержанням законів Національною поліцією України та органами, які ведуть боротьбу з організованою та транснаціональною злочинністю, Пелепюк Олег Михайлович (моб. тел. 0509351672, pelepiuk.om@gp.gov.ua).

З повагою

Заступник
Генерального прокурора **І. Мустеца**

Офіс Генерального прокурора
№09/4-58ВИХ-21 від 02.04.2021
арк.1

МІНІСТЕРСТВО З ПИТАНЬ РЕІНТЕГРАЦІЇ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Чоколівський бульвар,13, м. Київ, 03186, тел. (044) 284-77-13, (044) 536-92-34

E-mail: info@mtot.gov.ua, сайт: www.mtot.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 40446210

від _____ 20___ р. № _____ На № _____ від _____ 20___ р.

Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України на виконання резолюції Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України О. Резнікова від 18 березня 2021 року № 11479/1/1-21, до звернення Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (далі – Комітет) від 16 березня 2021 року № 04-19/05-2021/94329, та у відповідь на лист Комітету від 17 березня 2021 року № 04-19/05-2021/95293, в межах компетенції, надаються інформаційні матеріали до слухань на тему: "Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок" (додаються).

Також інформуємо, що участь в онлайн заході візьме КАЛУПАХА Ірина Миколаївна – директорка Департаменту соціально-гуманітарної політики та внутрішньо переміщених осіб.

Посилання на відеоконференцію просимо надіслати на e-mail: PlatLV73@gmail.com.

Додаток: згадане, на 3 арк.

Заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ігор ЯРЕМЕНКО**

Платонова Л.В. (044) 536-92-52

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000F2E82F00611D8800
Підписувач Яременко Ігор Олександрович
Дійсний з 11.09.2020 по 11.09.2022

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України

22/9.2-1738-21 від 05.04.2021

Додаток до листа Мінреінтеграції

Інформаційні матеріали до комітетського слухання «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок»

Щодо пункту 1.4.» Доступ до правосуддя, протидія гендерно зумовленому насильству та пов'язаному з конфліктом сексуальному насильству» порядку денного

Ґендерно зумовлене насильство - це насильство, яке вчиняється до осіб через їхню стать або стосується переважно осіб певної статі. Це крайній вияв дискримінації за ознакою статі, жертвами якого найчастіше стають жінки.

Насильство по відношенню до жінок є головним фактором смерті та інвалідності серед жінок репродуктивного віку. Воно не завжди позбавляє життя, але майже завжди підриває здоров'я, порушує безпеку та незалежність постраждалих. При цьому ґендерно зумовлене насильство (ҐЗН) часто приховується через звинувачення жертви та безкарність злочинців. Як наслідок - набуває системного характеру. Однією з найголовніших причин ҐЗН є ґендерна нерівність у суспільстві, де чоловіки зловживають своєю владою щодо жінок.

На тимчасово окупованих територіях України, сексуальне насильство використовується для того, щоб змусити осіб, позбавлених волі, відмовитися від свого майна або виконати інші дії, яких вимагають злочинці, як очевидну умову їхньої безпеки та звільнення.

Конфлікт посилює ґендерно-зумовлене насильство, особливо стосовно жінок та дівчат, через дискримінацію, що вже існувала раніше, та нерівноправність владних відносин у суспільстві. Дискримінація за ознакою статі глибоко вкорінена і часто ігнорується та сприймається як норма.

Тому, щоб подолати сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, важливо розпізнати ґендерно-зумовлене насильство та розробити стратегії боротьби з дискримінацією та нерівним ставленням за ознакою статі. Якщо не вирішити проблему структурної нерівності, всі спроби подолати ґендерно-зумовлене насильство залишаться несерйозними та такими, що ґрунтуються лише на наданні послуг.

Національне законодавство та юридична практика стосовно кримінального переслідування сексуального насильства обмежені та неповністю узгоджені з міжнародними стандартами та практикою. Примусова вагітність як форма сексуального насильства не криміналізується. Сексуальне насильство зрідка розглядається як катування. Внаслідок багатьох прогалин у законодавстві та відсутності спроможності, випадки сексуального насильства часто фіксуються правоохоронними органами як «інші злочини», такі як тілесні ушкодження. З цієї

причини сукупність випадків, зареєстрованих правоохоронними органами, не може визначити їх поширеність.

Слід зазначити, що спеціалісти державних структур, і громадськість не завжди достатньо розуміють термін «сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом». Більшість людей не усвідомлює, чим є СНПК та чому воно вважається окремою категорією. Більшість людей, серед яких надавачі послуг, правоохоронні органи, неурядові та міжнародні організації, рівнозначно вживають терміни «гендерно-зумовлене насильство, пов'язане з конфліктом», «насильство в сім'ї» та «сексуальне насильство». Тому не дивно, що про СНПК не повідомляють. Навіть якщо про нього повідомляють, його майже не визнають та не документують як СНПК.

Запобігання СНПК тісно пов'язане з двома аспектами в Україні. Одним з них є відсутність знань та інформації про те, що таке СНПК, та якої потенційної шкоди воно може завдати потерпілій особі, другий аспект – відсутність віри в досягнення правосуддя через механізми, які існують. Упередження та стереотипні переконання стосовно жертв сексуального насильства, які ґрунтуються на припущеннях щодо їхньої «моральності», заважають їм повідомити про злочин, оскільки вони бояться звинувачення в ньому.

Тому проблема існує на двох рівнях – визнання та усвідомлення. Як тільки проблема СНПК визнається, наступним кроком є розповсюдження цієї інформації всюди, де це можливо.

Важливою складовою запобігання є належна інформація для всіх, включно з тими, хто може стати потенційними жертвами, а також потенційними кривдниками. Із досвіду інших країн встановлено, що ті особи, які надають медичну допомогу та психосоціальну підтримку, є першими, з ким контактують потерпілі. Важливо, щоб усі групи цивільного населення в районі конфлікту, а також ВПО, знали про цих надавачів послуг. Постраждалому від збройної агресії РФ проти України населенню слід знати про дії, які можуть становити СНПК.

У 2019 році Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції схвалила стратегію запобігання і протидії СНПК, а перелік заходів щодо протидії СНПК був включений до національного плану дій на виконання Резолюції 1325 на період 2021-2025 рр.

Наприкінці 2020 року Міжнародна правозахисна організація Amnesty International опублікувала звіт «Не приватна справа» щодо сексуального насильства пов'язаного з конфлікту. У звіті зазначається, що важко оцінити поширеність пов'язаного з конфліктом сексуального насильства в підконтрольних та тимчасово окупованих територіях України. Дані зібрані міжнародними та місцевими організаціями є не регулярним. Також, особи, які зазнали насильства чи знущань не готові публічно заявляти про насильство щодо себе через страх та сором.

Нещодавно, Мінреінтеграції долучилось до розробки проекту Матриці індикаторів раннього попередження сексуального насильства в умовах збройного конфлікту.

Зокрема, Мінреінтеграції надана пропозиція до проекту Матриці щодо включення питання сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, до всіх процесів перехідного правосуддя з повним спектром юридичних та неюридичних заходів, які б зосереджувалися на забезпеченні відповідальності винних, програмах відшкодування та інституційних реформах відповідно до конкретної ситуації.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
(Держстат)

вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, телефон (044) 287-24-22, факс (044) 235-37-39,
E-mail: office@ukrstat.gov.ua, сайт: www.ukrstat.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37507880

від _____ № _____ На № 04-19/05-2021/95293 від 17.03.2021

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань зовнішньої політики
та міжпарламентського співробітництва

Олександру МЕРЕЖКУ

Шановний Олександре Олександровичу!

Для участі в комітетських слуханнях на тему "Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок", які відбудуться 08.04.2021, надаємо кандидатуру Сеник Інеси Віталіївни, директора департаменту соціальної статистики (телефон: 234 21 32, електронна адреса: labour@ukrstat.gov.ua).

Інформацію направлено на електронні адреси: iev_i@rada.gov.ua та yashchenko@v.rada.gov.ua, зазначені в листі Комітету.

З повагою

Голова Ігор ВЕРНЕР

Андрій Герасименко 289 44 49

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

(Мінмолодьспорт)

вул. Еспланадна, 42, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 289-12-94, тел. (044) 289-03-66, 289-12-64

E-mail: correspond@msms.gov.ua, web-site: http://dsmsu.gov.ua код згідно з ЄДРПОУ 38649881

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

Кабінет Міністрів України

Про участь у комітетських слуханнях

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексія Резнікова від 18 березня 2021 року № 11479/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва від 16 березня 2021 року № 04-19/05-2021/94329 про участь у комітетських слуханнях, які заплановані на 8 квітня 2021 року на тему: «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», Міністерство молоді та спорту в межах компетенції повідомляє про відсутність пропозицій до порядку денного та рекомендацій за результатами слухань, до участі у заході пропонуємо кандидатури:

Бєляєвої Ірини Іванівни – директора департаменту молодіжної політики Мінмолодьспорту (тел.: +380935228935, belyaeva2007@gmail.com);

Кравченко Олесі Вікторівни – заступника директора департаменту – начальника відділу підтримки соціального становлення молоді департаменту молодіжної політики Мінмолодьспорту (тел.: +380975184556, krav4enko2011@gmail.com).

Міністр Вадим ГУТЦАЙТ

Наталія Рудницька 287 24 57

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№424/3.2/21 від 31.03.2021
КЕП: Гутцайт В. М. 31.03.2021 11:28
58E2D9E7F900307B040000006EE52E002F558E00

ДЕРЖАВНА
МІГРАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДМС)
вул. Володимирська, 9, м. Київ, 01001,
тел.: +380 44 278 17 18, факс: +380 44 226 23 39
E-mail: info@dmsu.gov.ua
Web: http://www.dmsu.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37508470

_____ № _____

На № _____ від _____

Про надання інформації

Верховна Рада України

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

У Державній міграційній службі України (далі – ДМС) розглянуто лист Голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва від 17.03.2021 № 04-19/05-2021/95293 щодо проведення 8 квітня 2021 року комітетських слухань на тему «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок» та проєкт порядку їх проведення.

За результатами розгляду повідомляємо наступне.

У зв'язку з карантинними обмеженнями, викликаними пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19), заступник начальника управління – начальник відділу з питань дотримання ґендерної рівності та опрацювання звернень громадян, інформаційних запитів управління організаційної роботи Департаменту організаційного забезпечення ДМС СМІРНОВА Ірина Сергіївна долучиться до участі у зазначених вище комітетських слуханнях у режимі відеоконференції (smirnova@dmsu.gov.ua, р. тел. 365-03-83).

Голова **Максим СОКОЛЮК**

Мельник М.І.